

Nr 400.

Av herrar Birke och Kyling, om förtydligande av vägtrafikförordningens bestämmelser beträffande gåendes skyldigheter att åtlyda trafikljussignaler, m. m.

Den 1 januari 1952 trädde den nya vägtrafikförordningen (SFS 648/1951) i kraft. Den ersätter 1936 års motorfordonsförordning och vägtrafikstadga.

Enligt direktiven för de sakkunniga (1944 års trafikförfattningssakkunniga), vilkas förslag ligger till grund för vägtrafikförordningen, skulle man söka få till stånd en trafikförfattning, som var lättillgänglig för allmänheten. Var och en skulle sålunda genom att läsa författningen eller därtill anslutna anvisningar kunna lära sig trafikens regler och härigenom vinna klarhet om hur man skulle bete sig i varje särskilt fall. Författningen sådan den nu föreligger torde i stort uppfylla dessa önskemål. Emellertid förefinnas på några ställen otydligheter, som redan vållat eller kunna komma att vålla allmänheten huvudbry och åstadkomma skilda tolkningar.

Vi syfta härvid närmast på skyldigheten för gående att åtlyda i trafiken förekommande ljussignaler. Många ha fått den uppfattningen, att gående skulle vara skyldiga att — till skillnad från vad förut gällde — ovillkorligen åtlyda de vanliga signalerna med rött, gult och grönt ljus, som förekomma i bl. a. gatukorsningar. Å andra sidan torde det för åtskilliga icke stå fullt klart, att de särskilda, vid starkt trafikerade stråk för gående uppsatta ljussignalerna obönhörligen måste åtlydas. Ehuru den i författningsläsning förfarne måhända kan klara ut, hur det egentligen ligger till i dessa stycken, synes det oss vara värdefullt om bestämmelserna angående åtlydnaden av nu angivna signaler kunde bli så utformade, att någon oklarhet för gemene man ej behövde föreligga.

I detta sammanhang vilja vi även beröra frågan om utmärkande av på fordon lastat gods, som skjuter utanför fordonet. Bestämmelse härom återfinnes i 52 § 2 mom. vägtrafikförordningen, som säger att, om på fordon föres gods som skjuter utanför fordonet framtill eller mer än 150 cm baktill, godsets yttersta del skall vara tydligt utmärkt med flagga, lykta eller annan lämplig anordning, såframt icke godset föres på sådant sätt, att särskilt utmärkande uppenbarligen ej erfordras.

Risken för att andra trafikanter skola skadas av överskjutande last på ett fordon är mycket stor. I slutet av det nyss förflutna året inträffade i närheten av Kungsängen utanför Stockholm en allvarlig olycka, då en personbil som bakifrån körde på en lyftkransmast, transporterad på en

lastbil med släpvagn, formligen spetsades på masten. Härvid spilldes människoliv. Transporter av detta farliga slag böra naturligen helst försiggå under den ljusa delen av dygnet. Måste de emellertid ske på annan tid, bör det överskjutande godset ovillkorligen vara ordentligt belyst. Enligt vår mening skall därför klart sägas ifrån i författningen, att vid transporter av gods, som skjuter utanför fordonet på sätt 52 § omtalar, godset skall vara tydligt utmärkt, då mörker råder, med lykta som avger sådant sken, att det överskjutande godset tillfredsställande belyses, och eljest med flagga eller annan lämplig anordning. Vidare synes oss böra övervägas, om icke straffet för överträdelse av ifrågavarande bestämmelse borde vara högre än det nu i förordningens 67 § 2 stycket till 300 kronors böter maximerade. En jämförelse mellan de förseelser, som enligt nämnda stycke medföra detta straff, torde nämligen ge vid handen, att felaktigt eller bristfälligt utmärkande av överskjutande last är en så allvarlig förseelse i förhållande till de övriga, att den bör bestraffas enligt förordningens 67 § första stycket med dagsböter.

Enligt 3 § 1 mom. f) skall bil vara försedd med bl. a. en lykta, som kan visa rött sken bakåt (baklykta). Alla moderna personbilar torde vara försedda med två baklyktor, och dessa bilar synas därför bra bakifrån. Åtskilliga olyckor ha inträffat därigenom att bilar och motorcyklar kört på framförvarande lastbilar. Mången gång torde påkörningen ha berott på att den påkörda lastbilens baklyse ej fungerat eller varit för svagt. Enligt vår mening skulle trafiksäkerheten väsentligt gagnas, om två baklyktor bleve obligatoriska för alla bilar och om det därjämte föreskrevs att bilarna skulle baktill vara försedda med reflexanordningar, som vid belysning återkastade rött sken.

Om reflexanordning funnes, skulle bilarna lätt kunna observeras, även om baklyset ej fungerade. De föreslagna arrangemangen torde ej medföra sådana kostnadsökningar för fordonens ägare, att man av denna anledning skulle behöva tveka om att påbjuda dem.

Under åberopande av det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, dels att bestämmelserna i vägtrafikförordningen beträffande gåendes skyldigheter att åtlyda i trafiken förekommande ljussignaler måtte förtydligas, dels att 3 § 1 mom. f), 52 § 2 mom. och 67 § vägtrafikförordningen måtte ändras på sätt ovan föreslagits.

Stockholm den 26 januari 1952.

E. Birke.

Folke Kyling.